

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Д.е.н., професор Лоханова Н.О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Міжнародний облік, аналіз і оподаткування»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Облік та контроль розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість (на прикладі ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету
Агошков Владислав Костянтинович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	4
1.1. Економічна сутність податку на додану вартість його об'єкти та ставка оподаткування	4
1.2. Платники податку на додану вартість	11
1.3. Податок на додану вартість в умовах електронного адміністрування	16
1.4. Порядок визначення податкового зобов'язання та податкового кредиту та строки сплати.....	25
РОЗДІЛ 2. ДЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ»	32
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації»	32
2.2. Організація бухгалтерського обліку та складання звітності з податку на додану вартість на підприємстві	41
2.3. Економіко-математичне моделювання процесу ефективності управління розрахунками з контрагентами на ТОВ «Інтернаціональні комунікації» за допомогою кореляційно-регресійного аналізу	51
РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ОПЕРАЦІЙ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	60
3.1. Мета, завдання та джерела внутрішнього контролю операцій з податку на додану вартість	60
3.2. Внутрішній контроль операцій справляння податку на додану вартість	68
3.3. Шляхи удосконалення обліку та контролю операцій з податку на додану вартість	80
ВИСНОВКИ	84
Список використаних джерел	89
Додатки	94

ВСТУП

Податок на додану вартість – це непрямий податок, який входить до ціни товарів (робіт, послуг) і сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент).

Податок на додану вартість є одним із основних джерел поповнення бюджету нашої держави.

Цей податок використовують майже всі країни Західної Європи. Зазвичай ставка цього податку на більшу частину товарів, робіт та послуг коливається від 15 до 25 відсотків.

Актуальність теми. Податок на додану вартість є одним із самих суперечливих податків між взаємовідносинами влади та підприємницької діяльності.

Цей податок зумовлює підприємців працювати за передоплату, бо для реєстрації податкової накладної необхідно перевести гроші на ПДВ-рахунок.

Тому реалізовувати товари, роботи та послуги у варіанті перша подія - відвантаження не вигідно.

Ця тенденція не дозволяє збільшити прибуток підприємців, а це в свою чергу заважає зміцненню економіки нашої держави.

Робочих місць стає де далі менше, бо податкова система країни пригнічує розвиток підприємницької діяльності значною кількістю податків та їх розмірами.

На даний момент спостерігається дефіцит фінансових ресурсів саме з вище вказаних причин.

В свою чергу це зумовлює зниженню рівня добробуту населення.

Значні зміни в адміністрування податку на додану вартість були внесені в 2017 році. Оновлені форми податкових накладних та звітності з податок на додану вартість, змінений порядок бюджетного відшкодування ПДВ та введений в дію механізм блокування податкової накладної.

Дослідженням вдосконалення економічних, фінансових аспектів обліку та контролю розрахунків за ПДВ займалися такі вчені: Є. Аткинсона, Д. Бодіна, Л. Єбріла, Д. Кoadі, Д. Кунея, Д. Стігліца, Р. Хариса, В. Андрущенко, А. Амошею, З. Варналієм, В. Вишневським, О. Даніловим, О. Десятнюк, Т. Єфименко, Ю. Івановим, А. Крисоватим, Е. Лібановою, І. Луніною та ін.

Мета і завдання дослідження: Метою дипломної роботи є дослідження системи адміністрування податок на додану вартість Товариства з обмеженою відповідальністю «Інтернаціональні телекомунікації» (далі ТОВ «Інтертелеком») та надання йому практичних рекомендацій.

Для досягнення мети дипломної роботи необхідно виконати наступні **завдання:**

- дослідити економічну сутність ПДВ та його об'єкти;
- визначити платників податку на додану вартість;
- дослідити порядок справляння податку на додану вартість в умовах електронного адміністрування;
- визначити порядок визначення податкового зобов'язання та податкового кредиту;
- дослідити загальний економічний стан підприємства;
- дослідити організацію бухгалтерського обліку та складання звітності з податку на додану вартість на підприємстві;
- створити модель процесу ефективності управління розрахунками з контрагентами;
- визначити мету, завдання та джерела внутрішнього контролю операцій з податку на додану вартість;
- дослідити внутрішній контроль операцій справляння податку на додану вартість;
- визначити шляхи удосконалення обліку та контролю операцій з податку на додану вартість.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку та контролю податку на додану вартість підприємства. **Предметом дослідження** є

теоретичні основи, методика та практика бухгалтерського обліку, контролю та аналізу операцій у сфері податку на додану вартість на прикладі ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети у даній роботі було використано сукупність наукових методів, зокрема: метод теоретичного узагальнення було застосовано для фіксації загальних рис та особливостей теоретичних засад, системно-структурний підхід використовувався для визначення організаційної сутності обліку з точки зору податку на додану вартість ТОВ «Інтертелеком».

Для вивчення показників досліджуваного підприємства, оцінки стану розвитку і перспектив подальшої діяльності було використано такі методи, як дедукції та індукції, аналізу та синтезу, порівняльного аналізу, індексного аналізу, статистичного аналізу і групування.

ВИСНОВКИ

В ході проведеного дослідження було досліджено економічну сутність податку на додану вартість, який є непрямим податком, входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснюється продавцем.

З'ясовано, що з 2015 року система оподаткування зазнала великих змін у сторону більш прозорої системи адміністрування податку на додану вартість. ДФС оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті погоджені критерії ризиковості платника податку, критерії ризиковості здійснення операцій, перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податку.

З метою забезпечення автоматичного обліку податку в розрізі платників почала працювати СЕА. Фактично з документообігу були виключені податкові накладні на паперових носіях. На сучасному етапі податкові накладні реєструються в Єдиному реєстрі податкових накладних суцільним порядком, не зважаючи на суму накладної та статус особи, на яку така накладна була виписана – платника або не платника податку.

В системі електронного адміністрування податку існує електронний рахунок для платника податку. Його відкриває безкоштовно і автоматично орган Казначейства виключно на підставі реєстру платників ПДВ.

Бухгалтерський облік ПДВ на пряму пов'язано з вимогами Податкового Кодексу України щодо визначення бази оподаткування та дати події фінансово-господарської операції.

Дослідження порядку обліку податку на додану вартість було проведено на підставі даних ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації», яке є одним з провідних мобільних операторів України.

Основними видами діяльності підприємства є надання послуг стільникового зв'язку з використанням технології CDMA – 800, послуг

міжнародного та міжміського зв'язку, надання послуг Інтернет та послуг передачі даних каналами зв'язку.

Зважаючи на стрімкий розвиток телекомунікаційних технологій, підприємство має велику кількість конкурентів у галузі.

За останні роки підприємство отримувало збитки, які постійно збільшуються. Також на підприємстві спостерігається нестача найбільш ліквідних активів, як на початок, так і на кінець 2017 року.

Від'ємні значення коефіцієнтів фінансової залежності та фінансового ризику також свідчать про відсутність можливості забезпечення потреб підприємства власним капіталом.

Бухгалтерський облік ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» організовано за стандартами бухгалтерського обліку, у відповідності з Податковим кодексом, іншими законодавчо - нормативними актами, та інструкціями. Облік автоматизовано з використанням програми 1С: Бухгалтерія: 7.7., 1С: Бухгалтерія: 8.3. (блок реалізації телекомунікаційного обладнання). У 2018 році компанія знаходиться у стадії переходу на 1С: Бухгалтерія: 8.3.

Крім того, компанія використовує сертифікований програмний продукт АС «Білінг» для тарифікації телекомунікаційних послуг, обліку надходжень від абонентів.

Для електронного документообігу використано програму М.Е.Дос.

Бухгалтерський облік ПДВ на пряму пов'язано з вимогами Податкового Кодексу України щодо визначення бази оподаткування та дати події фінансово-господарської операції.

По напрямку своєї діяльності ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» здійснює реалізацію телекомунікаційних послуг, сервісне обслуговування та продаж телекомунікаційного обладнання за ставкою ПДВ 20% на території України, експорт товарів за нульовою ставкою, а також здійснює операції які не є об'єктом оподаткування – завершення вихідного трафіку на території України.

Згідно п.3.2 статті 3 ПКУ визначено якщо міжнародним договором встановлені інші правила ніж законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Відповідно при проведенні операцій, які не є об'єктом оподаткування, ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» проводить щорічний перерахунок частки використання товарів, необоротних активів, послуг в оподаткованих операціях виходячи з обсягів проведених протягом року оподаткованих та неоподаткованих операцій.

Особливістю компанії є то, що основні грошові потоки – це грошові потоки від абонентів (користувачів телекомунікаційного зв'язку- кінцевих споживачів). Основними напрямками поповнення особистих рахунків є зарахування грошових коштів через касові апарати в центрах обслуговування, у т.ч. за рахунок платіжних карт, через розрахунковий рахунок та через платіжні системи.

Облік поповнень особистих рахунків абонентів та тарифікація телекомунікаційних послуг ведеться в програмному продукті АС «Білінг». Вказана програма дозволяє на протязі декількох секунд зарахувати поповнення на особистий рахунок, та при користуванні послугою її тарифікувати згідного вибраного абонентом пакету послуг.

Таким чином, сигнал про поповнення рахунку по видам оплати відображається у двох програмах АС «Білінг» та 1С: Бухгалтерія: 7.7. Причому важливою особистістю є то, що в програмі АС «Білінг» таке поповнення відображається у розрізі кожного особистого рахунку абонента.

Таких особистих рахунків майже більше 2 млн. шт. У зв'язку з неможливістю в облікової програмі вести настільки широку аналітику, в 1С: Бухгалтерія: 7.7 зазначені надходження ведуться в згорнутому вигляді. (Журнал ордер 68161)

Важливим аспектом є, що податкові зобов'язання при поповненні особистих рахунків через еквайринг та платіжні системи, нараховуються по факту сигналу про поповнення рахунку, а ні по фактичному надходженні

грошових коштів на розрахунковий рахунок ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» від банків та платіжних систем.

Також слід вказати, що у зв'язку з тим, що в програмі АС «Білінг» наявна вся інформація про власника особистого рахунку, тобто назва контрагента, ІНН, дані про його надходження та тарифікацію послуг, податкові накладні складаються во вказаній програмі в автоматизованому порядку з урахуванням вимог ПКУ.

Податкові накладні складаються по кожному особистому рахунку на всіх суб'єктів господарювання (платники та неплатники ПДВ), для абонентів – фізичних осіб складаються зведені податкові накладні. В подальшому такі податкові накладні імпортуються в програму М.Е.Дос. для відправлення на реєстрацію в єдиний реєстр на рівні ДФС у терміни передбачені законодавством. Таких податкових накладних у місяць нараховується більш 30 тис. штук.

ТОВ «Інтернаціональні телекомунікації» не користується своїм правом скласти збірну податкову накладну на не платників податків за добу. Це пов'язано з великою кількістю накладних по кожному не платнику податку.

До недоліків процесу обліку додатку на додану вартість можна віднести відсутність даних якому саме не платнику податків була реалізована послуга чи товар.

На підприємстві доволі складний документообіг який включає в себе ряд комп'ютерних програм. В свою чергу це ускладнює процес контролю діяльності адміністративного персоналу та змушує тримати у своєму апараті програмістів високого рівня кваліфікованості.

Потужність серверів на якій тримається документообіг зокрема і податкових накладних є досить низькою тому є не рідкою ситуація не коректної роботи програми.

Недоліком податкових накладних залишилась недбалість контрагентів які присилають не правильні накладні.

На практиці важелів у підприємства на цю ситуацію не має. Тому підприємство вимушено підвищувати свої зобов'язання перед державою.

Податок на додану вартість є бюджетоутворюючим податком нашої держави. Тобто для більшої частини підприємств країни є обтяжливим. Особливо коли податкові накладні блокуються.

Це фактично призводить до того, що контрагенти цього підприємства відмовляються працювати з таким підприємством.

Постійно підлягають зміні критерії ризиковості прийняття податкових накладних. У подібному стані перебуває і електронне адміністрування податкових накладних.

Тому із впевненістю можна сказати, що оподаткування цим податком ще проходить еволюційні кроки за для свого вдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. – 319 с.
2. Буркова Л.А. Переваги та недоліки запровадження електронного обліку та адміністрування ПДВ. // Фінансовий простір. - № 1 (25). – 2017. – с. 20-24
3. Вовк О., Чернокозинська Н. Податкова звітність з податку на додану вартість // Вісник студентського наукового товариства «Ватра» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – 2015. - № 26. – С. 93-96.
4. Волчек Р.М., Коляда А.Л., Коверда А.В. Аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник – Одеса: ОНЕУ, 2016 – 105 с.
5. Грабовецький, Б.Є. Економічний аналіз : навчальний посібник – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 85 с.
6. Драгальчук Т. С. Європейські тенденції розвитку адміністрування ПДВ. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» - № 1 (23), 2 т. – 2017. – а с. 51-55
7. Дугар Т.Є. Податковий аудит: проблеми європейського перетворення. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/25-2-2017/32.pdf>
8. Дугар Т.Є. Проблема адміністрування податку на додану вартість на сучасному етапі. // Економіка і суспільство. - № 2. – 2016. – с. 689-693
9. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А./ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, ротاپронт. – 2015. – 310с.
10. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.93 № 3125—XII.
11. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в

Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV.

12. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 р. №71.

13. Зінкевич А.В. Теоретичні аспекти та методика здійснення аудиту податку на додану вартість // Економіка і суспільство. - № 13. – 2017. – с 1359-1364

14. Ільницька А.В. Аналіз основних змін у податковому законодавстві щодо податку на додану вартість. // Молодий вчений – № 2 (42) – а 2017. – с. 253-256

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

16. Кобрин Д.О. Особливості обліку ПДВ в умовах електронного адміністрування. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/konfer42/180.pdf>

17. Коніна М.О. Вітчизняні реалії та перспективи справляння ПДВ в Україні. // Актуальні проблеми економіки. – №8 (182). – 2016. – с. 268-277

18. Кравченко О. Бюджетне відшкодування: нові правила / О. Кравченко // Бібліотека Баланс. – 2016. – № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://balance.ua/products/all/post/biblioteka-balans-prakticheskierukovodstva/arhiv>

19. Кудряшова А., Патраманська Л. Податковий контроль в Україні / А. Кудряшова, Л. Патраманська // Вісник студентського наукового товариства «Ватра» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – 2015. - № 26. – С. 207-209.

20. Лист Головного управління Державної фіскальної служби у Миколаївській області «Щодо оподаткування ПДВ операцій з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення» від

10.05.2016 р. № 1531/10/14-29-12-01-10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovy-zmini-2015/elektronne-administruvannyapdv/66080.html>

21. Лист Державної фіскальної служби України від 07.07.2015 р. № 24403/7/99-99-15-01-01-17 «Щодо особливостей проведення перевірок бюджетного відшкодування ПДВ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/5859-24403.html>

22. Малишкін О. І. Коефіцієнт податкового навантаження на мікрорівні: розрахунок та застосування / О. І. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 1. – С. 18 – 25

23. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика: Навч.- практич. посібник. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 376 с.

24. Меліхова Т. О. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства. // Інвестиції: практика та досвід. – № 1. – 2017. – с. 34-39

25. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 р., ч. 1. Київ, АПУ / Пер. з англ.: Ольховікова О. Л., Селезньов О. В., Зеніна О. О., Гик О. В., Біндер С. Г.

26. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку податку на додану вартість» від 01.07.1997 р. № 141.

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

28. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

29. Подолянчук О.А. Податок на додану вартість: сутність та стан первинного обліку. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://repository.vsau.org/getfile.php/13017.pdf>

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87.

31. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 р. № 88. Наказ Міністерства фінансів № 372 від 07.06.2010 р.

32. Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 р. №1130. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1456-14> 35.

33. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2010 р. № 1246 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-п>

34. Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 р. № 21, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>

35. Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 р. № 1307. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>

36. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість" № 569 від 16.10.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/569-2014-п>

37. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних № 117 від 21.02.2018 р.

38. Ринок телекомунікацій, його форми та властивості. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/n_5242_39693430.pdf

39. Слюсаренко В.Є., Філіп К.О. Особливості оподаткування податком на додану вартість та його економічна доцільність / В.Є. Слюсаренко, К.О. Філіп // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – №1 (42). – С. 218-222

40. Сокотенюк С. М. Особливості прийняття та застосування електронного адміністрування ПДВ в Україні / С. М. Сокотенюк, А. А. Кугій // Ефективна економіка. – 2016. – № 3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4859>

41. Філонич О.М. Ефективність адміністрування податку на додану вартість: перспективи здійснення та обмеження // Економіка і регіон. – 2014. – № 3 (46). – С. 15-21.

42. Шот А. Проблеми та напрями вдосконалення обліку розрахунків за податком на додану вартість на підприємствах України. // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - № 2. – 2018. – с. 151-160

43. Юрченко О. А. Податок на додану вартість: аналіз податкової реформи 2016 року / О. А. Юрченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 12. – С. 18-25.

44. Янковой О.Г. Моделирование парных зв'язків в економіці: [Навч. посібник] / Олександр Григорович Янковой. – Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с.